

Obrazac „Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu“

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Jelena Mihalić
Zvanje	dipl. kateheta i učitelj duhovnosti
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Jordanovac
Adresa elektroničke pošte	jelena.mihalic5@gmail.com jelena.ivezic@skole.hr
Naslov metodičkih preporuka	Vjerski život Židova
Predmet (ili međupredmetna tema)	Katolički vjerouauk
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, ali najmanje jedan nastavni predmet je obavezan.	
Razred	5.

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ KV C.5.3</p> <p>Učenik upoznaje temeljna moralna načela (pravila ponašanja) monoteističkih religija</p> <p>Razrada ishoda:</p> <p>Učenik uspoređuje neka važnija moralna načela monoteističkih religija židovstva s kršćanskim moralnim načelima</p> <p>OŠ KV D.5.3.Učenik istražuje i izdvaja temeljne pojmove drugih religija, uočava njihov utjecaj i obilježja u suvremenome društvu (u umjetnosti, književnosti, glazbi, filmovima...)</p> <p>Razrada ishoda:</p> <p>Učenik prepoznaje simbole i obilježja u svom okruženju (medijima, glazbi, filmovima)</p>
---	--

	Učenik predlaže načine suradnje čiji rezultati doprinose poboljšanju odnosa s pripadnicima drugih religija
Tijek nastavnoga sata	MOTIVACIJA (10 minuta) Učenik sluša molitvu, prepoznaje tekst kao i biblijsku kraticu, postavlja pitanja o odjeći i ponašanju vjernika tijekom molitve. Učenik navodi i uspoređuje sličnosti i razlike između Židova i kršćana. SREDIŠNJI DIO SATA (20 min) Prezentacija o Vjerskom životu Židova Radni list SINTEZA (5 min) Učenici popunjavaju tablicu AKTUALIZACIJA (5 min) Učenici navode tri prijedloga dobre komunikacije i načina suradnje između Židova i kršćana VREDNOVANJE (5 min) – Izlazna kartica
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	1. MOTIVACIJA <p>ŠEMA JISRAEL</p> <p>"Cuj, Izraele! Jahve je Bog naš. Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu. Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom! Riječi ove što ti ih danas naredujem, neka ti se urežu u srca. Napomini ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kada liješ i kad ustaješ. Priveži ih na svoju ruku za znak i neka ti budu kao zapis među očima! Ispisi ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim!"</p> <p>Priz 6, 4-9</p> <p>Učenik sluša molitvu, prepoznaje tekst kao i biblijsku kraticu, postavlja pitanja o odjeći i ponašanju vjernika tijekom molitve. Učenik navodi i uspoređuje sličnosti i razlike između Židova i kršćana. Učitelj čita, postavlja i odgovara na pitanja učenika. -jeste li se već negdje susreli sa spomenutom molitvom? -zname li što znači kratica Pnz i gdje se nalazi? -što mislite, koga prikazuje fotografija? -jeste li već vidjeli takvu odjeću? -možemo li uočiti sličnosti i razlike u odjeći između Židova i kršćana? 2. SREDIŠNJI DIO SATA Učenici slušaju prezentaciju o Vjerskom životu Židova (napravljenu u PowerPointu i Zoho Showu). Učenicu dopunjuju radni list.</p>

Molitva pred Židom plača

ŽIDOVSKI VJERSKI ŽIVOT

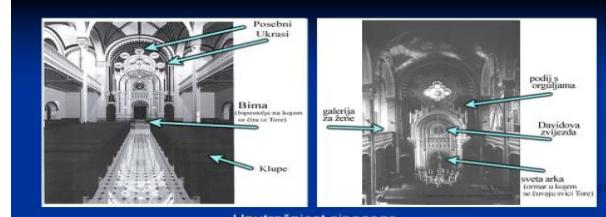
- Bar mitcva „*sin zapovijedi*“ – obred kojim dječak na trinaesti rođendan postaje muškarac
- Bat mitcva „*kći zapovijedi*“ – Židovska djevojka postaje punoljetna s navršenih dvanaest godina

Sinagoga – mjesto okupljanja Židovske zajednice. U Zagrebu, u Praškoj ulici se nalazila sinagoga koja je bila uništena tijekom Drugog svjetskog rata. U središtu sinagoga nalazi se sveta Arka u kojoj se čuvaju svici Tore kao i Davidova zvijezda. Muškarci se obično mole u prizemlju sinagoge, a žene se nalaze na galeriji (koja može biti otvorena ili zatvorena)

Sinagoga – mjesto okupljanja Židovske zajednice
Sinagoga u Praškoj ulici u Zagrebu uništena tijekom Drugog svjetskog rata (slika lijevo) i sinagoga u Firenzi (slika desno)

Unutrašnjost sinagoge

Unutrašnjost sinagoge u Lisabonu

čista hrana (košer) – mesni i mlijeci proizvodi se ne jedu zajedno već u različitim obroćima; kao i muslimani ne jedu svinjetinu

ŽIDOVSKI BLAGDANI

Nova godina (Roš hašanah) – slave ju u rujnu ili listopadu, gorovi o Božjem stvaranju i podsjeća na Božji sud, 10 dana provode u samoispitivanju savjesti i pokajanja
- zadnji čin pokajanja sastoji se od javnog priznavanja grijeha, molitve i posta = najsvetiji dan u židovskoj godini = **Dan pomirenja (Jom kipur)**

Sofar

Sukot (Blagdan sjenica)

- najradostniji blagdan
- pet dana poslije Dana pomirenja
- sedam dana Izraelci žive u sjenicama napravljenih od grana u znak sjećanja na putovanje pustinjom

Hanuka (Svečanost svjetla)

- blagdan posvećenja Hrama
- slavi se u vrijeme Božića
- podsjeća na pobjedu Jude Makabejca nad Sirijcima, kada je on ponovo posvetio obešćaćeni Jeruzalemski hram
- Traje 8 dana, a svaki dan se pali nova hanuka = svijeća na posebnom svijećnjaku sa 8 krakova

Ždrijeb (Purim)

- uzbudljiva i bučna svetkovina
- slavi se u veljači ili ožujku
- ozivljava događaj kad je kraljica Ester spasila narod od uništenja u vrijeme perzijskog kralja Kserksa.
- naziv je dobio po ždrijebu koji je bacio prvi kraljev dostojanstvenik Haman kada će ubiti Židove u Perzijskom Carstvu

Pasha (Prolaz Gospodnjji)

- blagdan zahvalnosti za izlaz iz egipatskog ropstva, slavi se u vrijeme Uskra

Pedesetnica (Šavuot)

- slavi se 50 dana nakon Pashe, tada se Izraelci zahvaljuju Bogu za žrtvu i Savez na Sinaju, za bogoslužja se u sinagogi čita Deset zapovijedi, a nakon toga se o njima razmišlja

Šabat

- dan odmora koji počinje u petak navečer nakon zalaska sunca, a traje do subote nakon zalaska sunca
- dan Gospodnji – subota (Šabat)
- šabatske svijeće pale žene
- Židovi ne rade i strogo poštaju 39 zabrana određenih za taj dan (Iz 31, 12-17)

Židovsko groblje

Šabat je dan odmora koji počinje u petak navečer nakon zalaska sunca, a traje do subote nakon zalaska sunca. Židovi ne rade i strogo poštaju 39 zabrana određenih za taj dan (Iz 31, 12-17)

Smrt i uskrsnuće – u trenutku žalosti poderu odjeću. Sprovod je jednostavan. Vrijeme žalovanja 7 dana. Za umrle se moli **KADIŠ** – molitva za pokojne. Moli ju muška osoba.

Radni listić učenik dopunjuje riječima koje nedostaju (listić je pripremljen i u digitalnoj aplikaciji)

<https://learningapps.org/display?v=pti3apszn19>

1. Najpoznatija židovska molitva naziva se _____. Nalazi se u Starom _____.
Pobožni Židovi mole _____ puta na dan.

2. Prema židovskom zakonu pripadnik izraelskog naroda je onaj tko je: rođen od majke _____ ili je postao Židov obraćenjem; prihvatač Toru i _____.

3. Mjesto okupljanja židovske zajednice je _____.

4. Prema židovskim pravilima hrana mora biti čista - _____.

Mesni i ___ proizvodi ne jedu se zajedno.

5. Dan počinka i odmora kod Židova je _____ ili _____.

6. Blagdan zahvalnosti kojim slave izlazak iz egiptskog ropstva u slobodu naziva se _____ ili Prolaz Gospodnji.

7. Molitva za pokojne naziva se _____.

SINTEZA

Učenici popunjavaju tablicu

PRAVILA PONAŠANJA	ŽIDOVA	KRŠĆANA
----------------------	--------	---------

	SLIČNOSTI		
	RAZLIKE		
AKTUALIZACIJA Učenici navode tri prijedloga dobre komunikacije i suradnje između Židova i kršćana. Mogu izreći riječima ili scenski prikazati.			
VREDNOVANJE – Izlazna kartica Za dobre odnose između Židova i kršćana trebamo.... Zaokruži pojmove koje smatraš ispravnima!			
	POŠTOVANJE	SLUŠANJE	SUKOB
	IGNORIRANJE	RAZUMIJEVANJE	SVAĐA
	NETOLERANCIJA	TOLERANCIJA	DIJALOG
	PRIHVAĆANJE	ODBACIVANJE	PRISTOJNOST
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Prezentacija Vjerski život Židova Radni list https://learningapps.org/display?v=pti3apszn19 Popunjavanje tablice Razgovor i /ili scensko izražavanje Izlazna kartica za vrednovanje		
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Učenici vrednuju usvajanje sadržaja prepoznavanjem fotografija, prisjećanjem, prepričavanjem Učenici postavljaju pitanja, traže pojašnjenje, obrazlažu svoje odgovore uz pomoć prezentacije kako bi vrednovali jesu li razumjeli nove pojmove Učenici dopunjaju radni listić vrednujući ono što su memorirali na listiću ili uz pomoć digitalnog alata learningapps za vježbu kod kuće Učenici popunjavanjem tablice vrednuju koje sličnosti i razlike su primjetili Kroz izlaznu karticu učenici vrednuju odnosno primjenjuju način ponašanja između Židova i kršćana		
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Prisjetiti se i znati prepoznati fotografije koje su vidjeli ili o tome slušali ili posjetili, povezujući ono što su naučili s primjerima iz života, prepričavanjem Postavljaju pitanja, traže pojašnjenje, obrazlažu odgovore Dopunjavanje zadanih rečenica točnim podacima ili uz pomoć digitalnog alata learningapps Učenici popunjavanjem tablice vrednuju koje sličnosti i razlike su primjetili		

DODATNI ELEMENTI¹

Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	Hrvatski jezik OŠ HJ A. 5. 1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom. OŠ HJ C.5.3. Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju. Povijest MEĐUPREDMETNE TEME: UPORABA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE ikt C 2. 4. Učenik uz učiteljevu pomoć odgovorno upravlja prikupljenim informacijama. UČITI KAKO UČITI uku B.2.4 Učenik na poticaj učitelja, ali i samostalno, samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak uku C.2.3. Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustaje u učenju. uku D.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ osr A.2.4. Razvija radne navike. osr B 2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. osr B 2.4. Suradnički uči i radi u timu osr C.2.4. Razvija kulturni i nacionalni identitet zajedništvom i pripadnošću skupini
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Korištenje informacijske tehnologije – informatika Razvoj komunikacijskih kompetencija – hrvatski jezik
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učenici s poteškoćama trebaju znati prepoznati da se pojedini pojmovi razlikuju od kršćanstva. Učenici s teškoćama mogu pregledavati prezentaciju kod kuće, dopunjavati rečenice u digitalnom alatu koliko im je potrebno ili rješavati radni list u potpunosti ili samo neke zadatke. Učenici dopunjavaju tablicu, po potrebi učenicima se mogu napisati primjeri kako bi im zadatak bio jasan Učenici riječima ili scenskim iskazom prikazuju prihvatljive načine ponašanja
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Učenici trebaju znati prepoznati i obrazložiti zašto se pojedini pojmovi razlikuju od kršćanstva. Daroviti učenici u središnjem djelu sata postavljaju pitanja i obrazlažu svoje odgovore (povezujući s informacijama koje su memorirali tijekom posjeta muzeja, gradova, gledanja dokumentarnih emisija), rješavaju radni list te pomažu učenicima s poteškoćama Učenici dopunjaju tablicu, po potrebi mogu pomoći učenicima s poteškoćama

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnoga poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene metodičkih preporuka.

	Učenici riječima ili scenskim iskazom prikazuju prihvatljive načine ponašanja. Daroviti učenici mogu istražiti tekstove koji govore o dijalogu Židova i kršćana.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijalne i interaktivne sadržaje	https://show.zoho.eu/show/publish/20e1v5e359e5c4a8d4dce8af4d8bf47cd68f?viewtype=1 https://learningapps.org/display?v=pti3apszn19
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Roy H. Schoeman: Spasenje dolazi od Židova. Uloga židovstva u povijesti spasenja od Abrahama do drugog dolaska, Benedikta, 2015.